



Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS

6076 MOLTUSTRANDA

Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven til Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS for settefiskanlegg ved lokalitet 12325 Moltustranda i Herøy kommune. Vedtak om gebyr for saksbehandling.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ferdigbehandlet søknaden fra Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS av 23.01.2012 og har besluttet å gi søker tillatelse til utslipp etter forurensningsloven § 11. Tillatelsen gjelder utslipp i sammenheng med utvidelse av settefiskanlegg for laks og regnbueørret på lokaliteten 12325 Moltustranda for produksjon av smolt og settefisk inntil 500.000 kg pr år, tilsvarende 5.000.000 stk fisk. Det er satt vilkår til utslippstillatelsen om m.a. rensing av avløpsvann.

Saksbehandlingen er plassert under gebyrsats 4, og det skal betales et gebyr på kr 19 900.

Tillatelsen trer ikke i kraft før det er gitt tillatelse etter akvakulturloven.

Vi viser til oversendelse fra Møre og Romsdal fylkeskommune av 02.03.2012 med søknad av 23.01.2012, uttale fra Herøy kommune av 12.12.2012 samt avklarende møte med Villa Settefisk og Villa Smolt av 3.4.2013. Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS driver i dag samdrift på lokaliteten 12325 Moltustranda, og ønsker å utvide samlet produksjon på anlegget til inntil 5.000.000 individer fisk. Med vekst fra 0-100 g tilsvarer dette årlig produksjon på inntil 500.000 kg.

Vedtak om tillatelse

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir med dette tillatelse til årlig produksjon av settefisk av laks og regnbueørret på inntil 500 tonn. Dette tilsvarer 5 mill. fisk, med vekst fra 0 – 100 g.

Tillatelsen med de vilkår som hører med, følger vedlagt dette brevet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Merk også at vedleggene i tillatelsen er en del av de juridiske kravene til bedriften.

Denne tillatelsen erstatter følgende tillatelser med endringer, jf. forurensningsloven § 18:

- *Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven til Villa Settefisk AS lokalitet Moltustranda i Herøy kommune. 23.09.2009.*
- *Herøy kommune. Øyralaks A/S. M/HØ 0006. Utsleppsløyve for settefiskanlegg, 16.05.1991*

Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker. De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. For virksomheter hvor slike stoffer benyttes som innsatsstoffer eller dannes under produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsen eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensning, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Søknad

Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS ønsker å utvide produksjonen ved lokaliteten 12325 Moltustranda fra samlede løyver tilsvarende 2.500.000 individer laks og regnbueørret til totalt 5.000.000 individer fisk.

Villa Smolt og Villa Settefisk driver i dag samdrift ved lokaliteten Moltustranda. Produksjonen på lokaliteten er separat med egne driftslinjer, hvor smolt-delen av anlegget får råvann fra elv og utslippet går urensa ut i sjø. Settefiskdelen av anlegget får råvann fra Moltustranda vassverk, et resirkuleringsanlegg med filter 40 µm sørger for gjenbruk av vannet. Utslippsvannet går gjennom et rensetrinn med filter med lysåpning 300 µm. Etter rensing slippes vannet ut til sjø via felles utslippsledning med smolt-delen. Slammet fra renseanlegget og resirkuleringsanlegget i settefiskdelen avvannes ved henting fra Stryn Renovasjon før det bringes til deponi ved Vestnes Renovasjon.

Det planlegges rensing også på smolt-delen av anlegget.

Avløpet fra settefiskanlegget føres i dag til resipienten Moltuvika til utslippsdybde 19 m.

Planlagt årlig forbruk på lokaliteten er 500 tonn.

Uttalelser/merknader til søknaden

Herøy kommune opplyser i brev av 12.12.2012 at de ikke har merknader til produksjonsøknningen ved lokaliteten Moltustranda.

Fylkesmannens vurderinger

Forurensningens omfang og art

Utslippet fra anlegget vil i hovedsak bestå av næringsstoff og næringsalter. For høye utslipp av næringsalter i sjø kan medføre overgjødning og redusert biologisk og økologisk funksjon i området. Det er i dag rensing av avløpsvann fra settefiskdelen av anlegget, og det planlegges også å etablere rensetrinn på smolt-delen av anlegget. Det blir stilt krav til

rensing og måling av avløpsvannet i villkårene for tillatelsen etter forurensningsloven. Dette vil føre til at risikoen for forurensningsulemper knyttet til drift av anlegget blir akseptabel og tillatelse kan gis.

Konsekvenser for naturmiljøet

Søknad om tillatelse til tiltak behandles i medhold av forurensningsloven § 11. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal tas med i vurderingen, jfr. Naturmangfoldloven § 7 som sier at disse prinsippene «skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet». Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8) vurderes denne som tilstrekkelig til å kunne behandle søknaden. Fylkesmannen har vurdert tilgjengelige data om naturmangfoldet i databasen *Naturbase* og miljøtilstanden i vannforekomsten i databasen *Vann-nett*.

Resipienten er vurdert til å ha god miljøtilstand. Moltuvika er en del av Herøyfjorden, og er avsnørt av terskler. Utslippet vil komme innenfor innerste terskel, med terskeldyp 19 m og bassengdyp 40 m. Herøyfjorden er vurdert å være en moderat eksponert kysttype, og vi antar at det er tilfredsstillende utskiftningsforhold mellom vannmassene ovenfor utslippspunktet og hovedmassene i Herøyfjorden, slik at ferskvannsutslippene fra anlegget vil stige opp og blande seg med sjøvannet. Vi vurderer derfor at det ikke er fare for overbelastning av resipienten og skadelig forurensning eller andre ulemper. Det er ikke registrert verneområder i eller ved resipienten. Når det gjelder naturtyper er det registrert kystberg og blokkmark av svært viktig verdi ved Hidsnes, nordvest på Gurskøya. Her ligger noen av de viktigste forekomstene av gullprikklav i Møre og Romsdal. Da kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig, vil en legge mindre vekt på Førre-var-prinsippet (§ 9). Etter Naturmangfoldloven § 10 skal påvirkninger på et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet har eller vil bli utsatt for. Konsekvensene av tiltaket må sees i sammenheng med andre belastninger økosystemet blir utsatt for. Fylkesmannen finner det etter § 12 riktig å sette vilkår til tillatelsen slik at en benytter beste tilgjengelige praksis for å hindre spredning av forurensning og nedslamming av fjorden. I tråd med Naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostandene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet, herunder kostnader knyttet til ovennevnt sikring.

Utslippet det her søkes om tillatelse til er vurdert til å ikke komme inn under unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12. Fylkesmannen vurderer det slik at det er mulig å hindre eller rense alle eventuelle utslipp på en slik måte at miljømålene i vannforskriften (§ 4-6) kan nås.

Basert på en samlet vurdering kan Fylkesmannen ikke se at tiltaket vil medføre reduksjon av de biologiske og økologiske funksjonene i sjøområdet.

Eventuell interessekonflikt og allmenne samfunnshensyn

Settefiskanlegget er plassert innenfor et område avsatt til næringsformål. Økning i produksjonen vil gjøres innenfor avsatt areal, og Herøy kommune hadde ingen merknader til produksjonsøkningen. Det er derfor ikke grunn til å tro at tiltaket skal være i konflikt med andre interesser.

Konklusjon

Fylkesmannen tillater utslipp fra settefiskanlegget etter fastsatte vilkår. Risiko for effekter på human helse vurderes som liten, og reduksjon av biologisk og økologisk funksjon i området vurderes som lav.

Frist for gjennomføring av tiltak:

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Etablering av renseanlegg	01.01.2016	3.2.3
Program for målinger- og beregninger av utslipp	Innen omlegging av drift/igangsetting/utvidelse av produksjonen	10.1
Første resipientovervåkning	Før produksjonen utvides	11.2
Program for resipientundersøkelser	Innen omlegging av drift	11.2

Håndtering av slam

Alt slam fra renseanlegg m.m. skal i størst mulig grad utnyttes som en ressurs. Virksomheten må ha en slamhåndteringsplan i tråd med gjeldende regelverk. Levering må skje til godkjent mottak/bruk. Lagring og transport må skje på en slik måte at det oppstår minst mulig ulemper knyttet til lukt m.m. jf. tillatelsens pkt. 8.2.

Erstatningsansvar

Utslippstillatelsen fritar ikke for erstatningsansvar for forurensningsskade etter forurensningsloven § 10 og kapittel 8.

Plassering i risikoklasse

Virksomhet med tillatelse etter forurensningsloven skal plasseres i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-6. Ved plassering i risikoklasse blir det tatt hensyn til utslippets art og størrelse samt til resipientforhold ved virksomheten. Risikoklassen legger føringer for regelmessig kontakt mellom virksomheten og Fylkesmannen og for gebyrstørrelse ved framtidig tilsyn.

Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS sin virksomhet ved lokaliteten 12325 Moltustranda plasseres i risikoklasse 4, laveste klasse.

Vedtak om gebyr for saksbehandling

Vi viser til forurensningsforskriften kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser mv. Forskriften er lagt ut på internett under fanen "regelverk" på www.klif.no. Papirversjon av forskriften kan fås ved henvendelse til Fylkesmannen.

På bakgrunn av de opplysningene som virksomheten har gitt i søknaden, er saksbehandlingen plassert under gebyrsats 4, jf. forurensningsforskriften § 39-3, § 39-4. I tråd med tidligere utsendt varsel skal Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS betale et gebyr på kr 19 900 for saksbehandlingen.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli sendt ut fra Klima- og forurensningsdirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klagerett mv.Klagerett - vedtak om tillatelse

Vedtaket om tillatelse etter forurensningsloven kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet etter reglene i kapittel VI i forvaltningsloven av partene i saken

eller andre med rettslig klageinteresse. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal innen 3 uker fra vedtaket har trådd i kraft, dvs. fra det tidspunktet anlegget har fått konsesjon etter akvakulturloven. Klagen skal vise til det vedtaket som klagen gjelder og den eller de endringer som klageren ønsker. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger som kan ha innvirkning på saken bør nevnes.

Dersom vedtaket blir påklagd, kan Fylkesmannen i Møre og Romsdal eller Klima- og forurensningsdirektoratet etter forespørsel vedta at vedtaket ikke skal tre i kraft før klagen er endelig avgjort, jf. § 42 i forvaltningsloven.

Partene i saken har rett til å se saksdokument etter forvaltningslova §§ 18 og 19. Fylkesmannen i Møre og Romsdal vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om saksbehandlingen.

Klagerett - vedtak om gebyr

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet innen 3 uker etter at varsel er mottatt, jf. § 41-5 i forurensningsforskriften. Eventuell klage bør grunngis, og skal framsendes gjennom Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Klagen blir ikke gitt oppsettende virkning. Det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med ovenstående. Dersom Klima- og forurensningsdirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Generelle forutsetninger for tillatelsen og informasjon om regelverk

Internkontroll

Det er en forutsetning at bedriften har en internkontroll som tar hensyn til bedriftens plikter for å hindre forurensning av ytre miljø, og som sikrer at bedriften oppfyller de kravene som går fram av lover, forskrifter og utslippstillatelsen.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi nettstedet www.regelhjelp.no.

Endringer eller tilbakekalling av tillatelsen

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndighetene, eller den som disse bemyndiger, få inspisere anlegget til enhver tid, jf forurensningsloven kap. 7.

Tvangsmulkt og straff

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Ved avvik fra tillatelsen eller forurensningsloven kan Fylkesmannen gi pålegg om igangsetting av tiltak for å rette opp avvik, jf forurensningsloven § 7, siste ledd. Dersom pålegget ikke blir fulgt opp, kan Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt til staten, jf. § 73, eller sørge for igangsetting av tiltak, jf § 74.

Med hilsen

Linda Aaram (e.f.)
seksjonssjef

Karoline Valle

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Vedlegg:

Tillatelse etter forurensningsloven for oppdrett av settefisk og smolt på lokaliteten 12325 Moltustranda i Herøy kommune, Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS

Kopi:

Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Herøy kommune	Postboks 274	6099	Fosnavåg
Fiskeridirektoratet region Møre og Romsdal	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	Molde



FYLKESMANNEN I
MØRE OG ROMSDAL

Tillatelse etter forurensningsloven for oppdrett av settefisk og smolt på lokaliteten 12325 Moltustranda i Herøy kommune, Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS.

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16. Det er satt vilkår i tillatelsen i det etterfølgende.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknaden av 23.01.2012 samt opplysninger som har kommet under behandlingen av søknaden.

Tillatelsen gjelder først fra det tidspunktet anlegget har fått tillatelse etter akvakulturloven.

Denne tillatelsen erstatter to tidligere tillatelser gitt til Øyra laks AS av 16.05.1991 og Villa Settefisk AS av 23.09.2009.

Data om virksomheten:

Eier av anlegget	Villa Settefisk AS og Villa Smolt AS	
Postadresse	6076 Moltustranda	
Lokalitet	Moltustranda	
Lokalitetsnummer	12325	
Kommune og fylke	Herøy kommune i Møre og Romsdal fylke	
Kartreferanse EUREF89 i UTM-sone 32	X: 324500	Y: 6911700
Årlig produsert biomasse	500 000 kg laks og regnbueørret	

Saksnr.: 2012/2082

Tillatelsenr.: 2013.099.3

Risikoklasse¹: 4

Tillatelse gitt: 30.04.2013

Endringsnr./dato: -

Endret: -

Linda Aaram
seksjonssjef

Karoline Valle
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Ramme for tillatelsen

Tillatelsen gjelder forurensning fra akvakultur av settefisk. Tillatelsen er basert på en årlig produksjon av 500 000 kg settefisk pr. år. Dette tilsvarer 5 000 000 fisk med en vekst fra 0-100 g. Det er beregnet å bruke 500 tonn fôr pr. år.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.3. Tiltak ved økt forurensningsfare eller unormale driftsforhold

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, også om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 9.4.

2.4. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Internkontrollen må inneholde rutiner for registrering og dokumentasjon av produksjon, forbruk av råstoff, avfall etc. Eventuelle avvik

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

fra gjeldende krav, samt klager på utslipp, lukt eller støy, skal registreres. Tiltak for å rette opp avvik skal også registreres.

2.5. Føre-var-prinsippet, beste tilgjengelige teknikker og utskifting av utstyr

Anlegget skal etterleve forurensningslovens føre-var-prinsipp for å redusere miljøpåvirkningen av driften og forbruket av ressurser. Dette gjelder for alle interne produksjonsprosesser, samt rensing av avløp. Bedriften plikter som en del av sin internkontroll å holde seg oppdatert på de best tilgjengelige teknikker for bransjen (BAT)³. Anlegget skal bruke beste tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader. Dersom bedriften planlegger utskifting av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensning på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, er det meldeplikt til Fylkesmannen⁴.

2.6. Nærmiljø

Den ansvarlige skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av driften blir redusert til et minimum.

Alt av innsatsstoff, produksjonsenheter, avfall med mer som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte kan være en fare eller ulempe for miljøet skal være sikret mot tilgjengelighet fra uvedkommende. Alle lagertanker for flytende tilsatsstoff, innsatskjemikalier eller avfall som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte være en fare eller ulempe for miljøet skal sikres mot overfylling og lekkasje.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsmengder

Det er ikke satt utslippsgrenser for komponenter i avløpsvannet. Utslippene fra settefiskanlegget er indirekte avgrenset gjennom produksjonsrammen i pkt. 1 og krav om rensing av avløpet i pkt. 3.2.3.

Utslippene til vann skal reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig. Konstruksjon og drift av anlegget må være slik at avfallsmengden inn til renseanlegget reduseres i størst mulig grad. Renseanleggets effekt skal måles i forhold til oppnådd reduksjon av organisk stoff og partikler, se pkt. 3.2.3 Renseanlegg og pkt. 10 Utslippskontroll. Det skal utføres jevnlig målinger av utslipp til vann. Prøvetaking og analyser skal gjennomføres i samsvar med krav i pkt. 10.1.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

3.2.1. Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpasses anlegget sitt faktiske behov i produksjonen og en størst mulig renseeffektivitet i renseanlegget. Overforbruk av vann skal ikke forekomme.

³ Begrepet BAT er i utgangspunktet knyttet til bedrifter som er omfattet av EUs IPPC-direktiv, som akvakultur foreløpig ikke er omfattet av. Forurensningsloven § 2, 1. ledd pkt. 3 viser til lignende generell retningslinje på forurensningsområdet: "For å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer skal det tas utgangspunkt i den teknologi som ut fra en samlet vurdering av nåværende og framtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater." Forslag til BAT-dokumentasjon for akvakultur foreligger per i dag for eksempel fra Nordisk Ministerråd, jf. rapporten TemaNord 2005:528, *Beste tilgjengelige teknikker for fiskeoppdrett i Norden* (2005).

⁴ Jf. forurensningsloven § 19.

3.2.2. Fôring

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig. Fôrfaktor bør ikke bli vesentlig høyere enn 1,0.

3.2.3. Renseanlegg

Før utslipp til resipienten skal avløpsvannet renses mekanisk gjennom et primærrenseanlegg, dvs. at avløpsvannet skal renses i silanlegg, mekanisk sedimenteringsanlegg eller annen type renseanlegg som oppfyller følgende rensekraav:

	Rensekraav	Måleparameter
Suspendert stoff	minst 50 % reduksjon	SS (partikler > 0,45 µm)
Organisk stoff	minst 20 % reduksjon	Valgfritt målt i KOF, BOF ₅ el. 7 eller TOC

For definisjoner, se vedlegg 2.

Kravet om rensing skal være oppfylt innen 01.01.2016.

3.2.4. Overløp

Overløpsvann eller annet vann som kan føre fisk må ledes gjennom sil eller annet hinder, slik at fisk ikke kan slippe ut.

3.2.5. Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet slik at utslipp ikke overstiger grensen på 50 mg/l, fastsatt i forurensningsforskriften⁵.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Avløpsvannet skal føres ut i resipienten på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig. Ved plassering må det tas hensyn til strøm- og bunnforhold for å sikre minst mulig negative effekter på resipienten. Det vesentligste av avløpsvannet skal ikke nå overflaten om sommeren og forurenset vann skal ikke bli ført inn til strandsonen.

Fylkesmannen skal ha melding om utslippspunktets posisjon, dersom dette ikke er oversendt i forbindelse med søknaden.

3.4. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.5. Medisiner/kjemikalier

Bruk og utslipp av medisiner, insekticid, desinfeksjonsmidler med mer skal skje i samsvar med gjeldende regelverk og retningslinjer fra forurensningsmyndighetene. Lager skal være utilgjengelig for uvedkommende og skal være sikret mot søl, lekkasje og uhell, f.eks. med oppsamlingsordning som rommer tankens volum. Ved fôring med medisinfôr skal mest mulig av fôrspill og ekskrement samles opp ved hjelp av sil, filter o.l. Oppsamla fôrspill/ekskrement skal håndteres i samsvar med pkt. 8.

⁵ Jf. forurensningsforskriften kapittel 15 om krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann

3.6. Sanitæravløpsvann

Utslipp av sanitæravløpsvann fra personalrom med mer må godkjennes av kommunen i samsvar med gjeldende regler for utslipp.

4. Utslipp til luft

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Fôrlagring og fôrtillaging, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall samt andre aktiviteter ved anlegget skal skje på en slik måte at de ikke fører til urimelige luktulemper for naboer eller andre utenfor bedriften sitt område.

5. Støy

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyplager for omgivelsene. Aktiviteter som medfører fare for spesiell støy bør i størst mulig grad gjennomføres innenfor normal arbeidstid, dvs. mandag til fredag kl. 7-16.

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende bosteder, fritidsbosteder, utdanningsinstitusjoner, sjukehus, pleieinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller utregnet som frittfeltsverdi ved fasade som er mest rammet av støy:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl.19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn-/ helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

For definisjoner, se vedlegg 2.

Dersom støyen inneholder tydelige enkelttoner og/eller impulslyd, skal grenseverdiene reduseres med 5 dB.

Støygrensene gjelder all støy fra virksomhetens ordinære drift, inkludert intern transport på virksomhetens område og lossing/lasting av råvarer og produkt. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av tilsatte ved virksomheten er likevel ikke omfattet av grensene.

Selv om virksomheten holder seg innenfor grensene, har er det en plikt til å redusere støy mest mulig.

6. Grunnforurensning og forurensete sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Utfylling, graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

8. Avfall og slam

8.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁷.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Brenning av avfall er ikke tillatt uten at det skjer i forbrenningsovn med særskilt tillatelse fra Fylkesmannen.

Mellomlagring av avfall skal skje på særskilt avsatt område. Avfall skal lagres slik at det ikke kommer på avveie som følge av vind, bølger eller annet.

Lagring av farlig avfall skal skje under tak og lageret skal være sikret mot tilgjengelighet for uvedkommende. Lagertanker for flytende avfall skal sikres mot søl og lekkasjer, f.eks. med oppsamlingsordning som rommer tankens volum. Annen lagring av farlig avfall skal skje på ugjennomtrengelig fast dekke. Alle avfallstyper skal være varig merket med innhold og evt. faremerke. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall og skal ikke lagres lenger enn 12 mnd. og virksomheten må kunne dokumentere at farlig avfall er levert til godkjent mottak.

⁶ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930.

8.2 Produksjonsavfall og slam

Død fisk, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper. Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv død av fisk.

Brenning, nedgraving, dumping i sjø, på fyllplass eller annet sted av slam, død fisk, fiskerester eller annet produksjonsavfall er ikke tillatt.

Avfallet skal behandles slik at det i størst mulig grad kan utnyttes. Oppsamla død fisk skal konserveres straks ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes. Alt avfall skal leveres behandlingsanlegg som er godkjent av myndighetene.

Alt slam fra renseanlegg m.m. skal i størst mulig grad utnyttes som en ressurs. Virksomheten må ha en slamhåndteringsplan i tråd med gjeldende regelverk. Levering må skje til godkjent mottak/bruk. Lagring og transport må skje på en slik måte at det oppstår minst mulig ulemper knyttet til lukt m.m.

8.3 Medisin- og kjemikalierester.

Ubenyttede rester av medisinfôr, antibiotika, insekticid samt andre miljøfarlige stoff inkludert emballasje skal samles og lagres forsvarlig før avhenting ved produsent eller annen instans som er godkjent av styresmaktene. Det samme gjelder for oppsamlede fôrrester og ekskrement som inneholder antibiotika.

8.4 Håndtering av annet avfall

Emballasje o.l. samt alt anna avfall som ikke er omfattet av pkt. 8.1 til 8.3 skal mellomlagres på forsvarlig måte og leveres til godkjent avfallsanlegg for slike avfallstyper. Bedriften må kunne dokumentere levert avfallsmengde fordelt på ulike typer.

9. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning fra virksomheten og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

9.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Bedriften plikter jevnlig føre tilsyn og kontroll med renseanlegg, fôringsutstyr med mer, slik at det kan drives mest mulig effektivt. Bedriften må blant annet drive forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservedelslager av de mest utsatte komponentene, jf. krav i internkontrollforskriften.

9.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreducerende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

9.4. Varsling av akutt forurensning

Brannvesenet (tlf. 110) skal varsles om akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra landbasert virksomhet.

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Bedriften skal også så snart som mulig, og senest følgende arbeidsdag, underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

Unormale driftsforhold ellers, som ikke blir omfattet av definisjonen av akutt forurensning, skal varsles til Fylkesmannen så snart som mulig, og senest nærmeste følgende arbeidsdag. Fylkesmannen skal holdes skriftlig orientert om årsaken til hendelsen og tiltak som er satt i verk eller som er planlagt for å motvirke og avgrense virkninger og hindre gjentakelser.

10. Utslippskontroll

10.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til vann, og disse skal utføres slik at de blir representative for virksomheten sine faktiske utslipp. Bedriften skal på forespørsel til enhver tid kunne dokumentere at rensekravene i vilkår 3.2.3 blir etterlevd.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk/internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

10.2. Journalføring

Bedriften skal regelmessig registrere og journalføre følgende data:

- Fiskemengde
 - Total biomasse
 - Antall individer
 - Biomasse og antall produsert fisk siste år
- Fôrtype og fôrforbruk
- Mengde rømt fisk
- Mengde død fisk
- Avfallsmengder og disponeringsmåter
- Bruk av
 - Antibiotika, type og mengde
 - Insekticid, type og mengde
 - Andre kjemikalier, type og mengde
- Resultat av utslippskontrollen i renseanlegget
- Mengde oppsamlet slam fra renseanlegget per år
 - Med antibiotika
 - Uten antibiotika
 - Mengden tørrstoff
 - Leveringssted og disponeringsmåte
- Resultat av miljøundersøkelser i resipienten

Journalen skal oppbevares ved anlegget i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll.

11. Krav til miljøtilstand og overvåkning av resipient. Rapportering til Fylkesmannen

11.1 Krav til miljøtilstand i resipienten

Bunnpåvirkning fra oppdrett er størst ved utslippspunktet og avhengig av strømforholdene avtar påvirkningen raskt med økende avstand til utslippet. Utslipp fra akvakultur skal ikke føre til at organisk avfall akkumulerer over tid eller at gravende bunndyr ikke kan leve i nærheten til utslippspunktet. I influensområdet utenfor nærheten skal tilstanden for dypvannet, bunnfauna og sediment være god, tilstandsklasse II eller bedre etter vannforskriften.⁹

Utslipp fra akvakultur skal ikke gi dårligere tilstandsklasse i øvre vannlag om sommeren enn naturtilstanden. Strandsonen i nærheten av en lokalitet skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra akvakultur.

11.2 Krav til overvåkning av resipienten

Virksomheten skal overvåke sin påvirkning av resipienten etter en risikobasert overvåkningsplan. Prøvetaking og analyse skal utføres etter etablerte standarder. Overvåkingen skal utføres av en kompetent uavhengig instans. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som best mulig kartlegger virksomhetens påvirkning.

Overvåkning skal i størst mulig grad være i henhold til vannforskriften og veileder for klassifisering av miljøtilstanden i vann¹⁰.

⁹ Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) av 15.12.2006, nr. 1446

¹⁰ Klassifisering av miljøtilstanden i vann. Veileder 01:2009 eller nyere veileder.

Minimumskrav for overvåkningen er:

- Sedimentering og bunnfauna skal overvåkes minst hvert 6.år, første gang innen 01.01.2016.
- Overvåkningen må inneholde parameter som beskrevet i NS 9410¹¹ for C-undersøkelsen i pkt. 6.4, med unntak av kobber.
- Utførelse skal være i henhold til NS-EN ISO 16665¹² og NS-EN ISO 5667-19¹³
- Prøvepunktene må plasseres slik at de viser påvirkningen i en gradient med økende avstand fra utslippspunktet

Virksomheten plikter å gjennomføre mer omfattende granskinger eller overvåking dersom fylkesmannen finner dette er nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensingsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

11.3 Rapportering til Fylkesmannen

Resultater fra overvåkning av miljøtilstanden skal rapporteres til Fylkesmannen fortløpende og så snart som mulig etter at undersøkelsen er utført.

Data fra overvåkning skal også rapporteres til databasen Vannmiljø. Data skal leveres på Vannmiljøs importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.klif.no>. Her finnes også oversikt over hvilke parameter som skal rapporteres.

12. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at driftsområdet blir ordnet tilfredsstillende med tanke på miljøet.

¹¹ Miljøovervåkning av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg, NS 9410:2007, pkt. 6.4

¹² Vannundersøkelse. Retningslinjer for kvantitativ prøvetaking og prøvebehandling av marin bløtbunnsfauna

¹³ Vannundersøkelse – Prøvetaking - Del 19: Veiledning i sedimentprøvetaking i marine områder

15. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5

VEDLEGG 2**Avløp:**

SS	Suspendert stoff, partikler i avløpsvannet.
TOC	Totalt organisk karbon, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.
KOF	Kjemisk oksygenforbruk, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.
BOF₇	Biologisk oksygenforbruk over 7 døgn, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.

Støy:

L_{pAekvT}	Gjennomsnittlig ekvivalent støynivå for varierende støy, over en bestemt tidsperiode T (for eksempel 4, 8 eller 12 timer).
L_{pAekv8h}	For nattperioden skal støyen midles over faktisk driftstid, inntil 8 timer.
L_{A1}	Statistisk maksimalnivå for støy, uttrykt som det støynivået som blir overskredet i 1% av tiden.